

מסורת הש"ס

(א) [ע"ב, ג] [פ"ה ה"א],
א נשאלו יעצ"ל.

גליון הש"ס

נמרא קונה לו ב"ב"ע עין
כ"מ נט ע"א מוס' ד"ה כיון:
שם יאמאי קרו' לת רח"ה:
שנת ד'ק' ע"ב [נ ע"ב]:

הגהות הב"ה

(א) תוס' ד"ה ארבע וכו'
אלא צריך לומר דמשני ד'
מדות:

מוסף תוספות

א. [ד]אם הניח בכליו של
לוקח כאל מדידה, לאו
אדעתא דליקטו כליו
אבינהו כיון דמחוסרין
מדידה אלא לדעת
שימדרם ואח"כ ימשיך
ויהבה בהם, הלכך צריך
למימר ליה קני. רע"ט יונה.
ב. עין דנפיש יונה מה
הדיו נמנע כגשות מוכר
ולא אמר ליה זיל קני.
ג. דחצירו כידו הוה
וכשם שבידו של מוכר לא
קנה לוקח שאם אתה אומר
קנה לא היינו צריכים
למשיכה ובהגהה, ה"נ
בחצירו וכו', ורשות נפקד
שאינו שכשם שאם היה
בידו ואמר לו (המוכר)
זכה לפלוני ורצה לזכות לו
וזה, אף חצרו נמי וזה
מדעתו. ר"ן. ד. דרשות
מוכר ורשות המופקדין
מוכר חלקין חן בקבל
עליו. א. ה. [ד]אומר
שכא משאיל לו מקום
ללוקח שיקנה מה שהוא
מוכר לו. תוס' לקמן ע"ב ד"ה
ליו. ו. [ד]אמר המוכר
דאמרשן ראשון קנה, ומדת
מוכר דבעינן הגבהה או
משיכה, א"צ שגמביה או
מושך בכלי המוכר קנה,
ומדת הלה המופקדין
אצלו שאם קבל עליו
הנפקד קנה לוקח. רע"ט
יונה. ו. וזו הקשיא
לדברי מי שאמר ב"ב גיטין
(שם) כי אמר רב פפא דאי
אכל במלוה לא. דאי
במלוה אכלו ודאי צריך
מעמד שלשון דלא ליתיה
שיוכה לו. רמב"ן. ו. או
שהוא בחצר שאינה
משמרת שאינו קונה לו.
רמ"ן.

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא פה.

כליו של אדם. של לוקח קונה לו אם פסק דמים צל מקום אפי'
נרשות מוכר וכגון דלמר ליה צהדיא יקנה כליו דלמר לקמן
במעמתי' [פ.]. אכל בסממא מיעבי' לן לקמן [א] ולא אפשיטא: חוץ מר"ה.
והוא הדין לחצר שאינה של שניהן כדמוכח לקמן בצרימא ד' מדות:

כאן בסממא. הא דר"ל ור' יוחנן:
כל מקום שיש לו רשות. כגון סממא
וחצר השותפין ורשות מוכר וכגון
דלמר ליה זיל קני דלקמן דהיינו יש
לו רשות: אין לו רשות. כגון רה"ר
לא: ה"ג בתוספתא ארבע מדות
במוכרין עד שלא נתמלאת מדה למוכר
משנתמלאת מדה ללוקח כד"א צמדה
שאינה של שניהן אכל אם היסה מדה
של אחד מהן ראשון ראשון קנה כד"א
צמדה"ר או צמדה שאינה של שניהן
אכל צמדות הלוקח כיון שקיבל עליו
מוכר ה"ו קנה צמדות מוכר לא קנה
עד שיגביה או עד שיוציא מרשות
הנעלים צמדות זה המופקדין אכלו
לא קנה עד שקיבל עליו או עד
שישכור את מקומו. ופירוש ארבע
מדות במוכרים לאו ד' רשויות קמשיב
רה"ר רשות מוכר רשות לוקח רשות
המופקדין אכלו דהא רשות מוכר
ורשות נפקד חדא הוא דהא והא
שייך למימר קבלה ושכירות מקום
והואלה והגבהה דהא תנן צמתימין

גבי רשות מוכר שכירות מקום דקמתי ואם היה פיקח שוכר את
מקומו ואוקימנא [פ.]: צמדות נעלים וכיון דדינן שיה ליה ד' מדות ומה
הן ארבע מדות ד' חלקין של דינין שחלוקין זה מזה. ואלו הן מדה
שאינה של שניהן צמדה"ר ובחצר שאינה של שניהן דלמרין זה עד
שלא נתמלאת המדה למוכר משנתמלאת המדה ללוקח הרי אחת מדה
של אחד מהן ראשון ראשון קנה הרי שמים רשות לוקח מיד כשקיבל
מוכר קנה הרי ג' רשות מוכר ורשות נפקד דקמפרש בהן דין הגבהה
והואלה קבלה ושכירות הרי ד'. וסמך מלמתי לי מדברי רבינו זקני
שלא נתמלאת המדה למוכר משנתמלאת המדה ללוקח הרי אחת מדה
מ"ב: עד שלא נתמלאת המדה למוכר. שאם נשכר היין או השמן
או אם הוקר למוכר ויכול לחזור בו דמוק' לה לקמיה [פ.]. צמדה שהשאלו
שניהן הלכך כל זמן שלא נתמלאת המדה הרי היא צמדות מוכר:
משנתמלאת הרי היא צמדות לוקח. לקחתה ולטול לה מקחו עד
שנתינו או ייחמו ככליו לדעת כן השאלו להם לא למדידה ולא
להנציע את שלו וכל זמן שעוסק במדידה למלאת המדה הרי היא
צמדות דמוכר דהיינו מוכר ואין הלוקח יכול לקנות בתוך כליו של
מוכר כל זמן שלא משך או שלא הגביה משנתמלאת המדה ללוקח
דפרפרשית שעבשיו נעשית כליו של לוקח לדעת כן נשאלה לו. וס"ל
להאי תנא דכליו של לוקח קונה צמדה"ר כדמפרש ואזיל ודלא כרז
ושמואל ומיהו בסממא ובחצר של שניהן מוק' לה לקמיה [ע"ב]. דהתם קני
כליו של לוקח: צמדה שאינה של לו. וכדפרש עטמא: אכל אם
היה המדה של אחד מהם. או של לוקח או של מוכר: ראשון ראשון.

שנותנין לתוך המדה קנה בעל המדה שאם המדה של מוכר אע"פ
הדמים לא קנה עד שימשוך דכליו של מוכר צמדה"ר אי נמי בסממא לא קני לוקח דהא אפי' צמדות מוכר ומה
כל זמן שהפירות דכליו דמוכר עד שישפסד לקרקע ואם המדה של לוקח אף על גב דלא נתמלאת נמי ראשון ראשון קנה דדמי למשך
אע"פ שלא מדד דקמתי מתני' דקנה דכליו של לוקח קונה לו: צמדה"ר. וקשיא למ"ד חוץ מר"ה: ובחצר שאינה של שניהן. וכגון שלא נתן
בעל חצר להם רשות למדוד שם דהיינו דומיא דרה"ר: אכל אם היו מודדין צמדות מוכר לא קנה לוקח אע"פ שהמדה שלו דכליו של לוקח
צמדות מוכר לא קנה ומהו אע"פ שפסק ומהו ומושך דמשיכה לא מהניא צי מוכר עד שיגביהה דהגבהה קונה בכל מקום או עד שיוציאה
מרות שה המוכר יוצא ולקמן בשמעתי' [דף פ.]. מיימתי' [ע"ב] מוק' לה צמדה דמוכר צי מוכר ומדה דלוקח צי לוקח דהא מוכר שמימי
מאני דמוכר וצי לוקח שמימי מאני דלוקח: צמדות מוכר. שביצא המוכר צמדותו למכור צביה לוקח: כיון שקיבל עליו מוכר. שנמלכה
וא"ל כל צמדות זו קנויה לך בכך וכך כל סאה וסאה: קנה לוקח. מיד אע"פ שלא מדד דקני ליה רשותו ואע"פ שהמדה של מוכר דהכלי
צטל אכל הרשות. ומיהו לקמיה [ע"ב] מוק' לה צמדה דלוקח ולא גרע ממשך ולא מדד דקמתי מתני' דקנה: המופקדין אכלו. שהפקיד שם מוכר
פירותיו ומסממא הקנה לו נפקד למפקיד את רשותו ללוקח פירותיו למכור ולמדוד פירותיו צמדותו כדכך כל הנפקדים: עד שקיבל עליו.
נפקד צמדות מפקיד לייחד לו רשות ללוקח לקנות הפירות בלשון הוא שם או שישכור. והוא הדין נמי גבי רשות מוכר שייך קבלה ושכירות
והא נמי שייך הגבהה והואלה אלא תנא אורחא דמילתא קמתי דתם מוכר כשמוכר רוצה הוא לפנות את ביתו הלכך קמתי
התם הגבהה והואלה דליו חפץ להשאל ולל להשכיר רשותו וגבי נפקד שייך קבלה ושכירות דכי היכי שהיה נפקד של זה
הראשון הכי נמי ישמור פקדונו של שני וצמדות תנא הכא קבלה ושכירות וכל שכן הגבהה והואלה. ולמאן דמוק' לקמן צמדות
דמוכר צי מוכר ומאני דלוקח צי לוקח איכא לאוקומי נמי צמדות דמופקד צי מופקד והלכך לא קני לוקח דכליו דנפקד:

כל מקום שיש לו רשות להניח. וא"ת והא דלמר לעיל מדד והניח
ע"ג סממא קנה ואוקימנא לתוך קופתו משמע דוקא מדד אכל
לא מדד לא קנה לו כליו ואומר ר"י דבעי למימר זיל קני"א וכיון דמדד
דלמר ליה זיל קני דמי"ב והשתא ניהא דלריכי הני תרי מיני דר' יוחנן
ומיהו הדין דלעיל דלמר דאמר אפילו
צמדות הרבים ואוקימנא צמיתות
תמה למאי אילטריכא וי"ל דשמה
חדא מכלל צמדות אחרת:

ארבע מדות במוכרים. פירש
רבינו שמואל דאין לפרש
ד' רשויות דהא רשות מוכר ונפקד
חדא היא דהא והא שייך למימר
קבלה ושכירות מקום הוואה והגבהה
וקשה לפירוש דלס כן לערביניהו
וליתנייהו צמדות מוכר ורשות נפקד
לא קנה עד שקבל עליו או יגביהנה
או יוציאנה או ישכור מקומו ועוד
דאין נראה שמועיל קבלה צמדות
מוכר דאין אדם מקנה רשותו לאחרים
ע"י עמלו' דמתנן צ"פ חלון (עירובין
דף עט: וס) דמוכר להן על ידי צנו
וצמו הגדולים אכל לא ע"י צנו וצמו
הקטנים מפני שידן כידו ומ"מ אין
לפרש דחשיב רשויות' דלמאי דבעי
למימר השתא דמדה של לוקח קני
אפילו צמדה"ר כל שכן צמדות מוכר
דקני דהא לצקוף דמסקינן דצמדה"ר
לא קנה אפי"ה מיעבי' לן אי קנה צמדות מוכר כליו של לוקח אי לא
ואם כן מיעבי' לן לפרושי דהא דלמר צמדות מוכר לא קנה עד
שיגביהנה דכליו של מוכר איירי וצלאו הכי צ"ל כן לקמן כי אמר
דכליו של לוקח קנה צמדות מוכר א"כ לא חשיב אלא רשות אחד כיון
דכליו של לוקח קנה בכל מקום דהשתא אין חילוק בין רה"ר לרשות
מוכר^א אלא^ב דחשיב ד' מדות דכלים מדת סרסור ומדת מוכר ומדת
לוקח ומדת נפקד: ה"ב גרסינן בתוספתא (רפ"ה) צמדות הלה
הנפקדים אכלו לא קנה עד שקיבל עליו או עד שיגביהנה ויוציאה או
ישכור את מקומו אכל לפי ספרים דגרסי' עד שיגביהנה או עד שיוציאה
קשה לערביניהו וליתנייהו רשות מוכר צמדה נפקד והשתא משמע
דצמדה כדיו וזכה לו לקונה וא"ת צקוף פ"ק דגיטין (דף יג: וס): דלמר
מנה לי צידך תנהו לפלוני צמעמד שלשמן קנה ומה צריך מעמד ג' הא
מוכר התם דמן כזי דמי דמן (סס יא: וס ד"ה גל) האומר נתן ג'
זה לאשתי ושטר שחור זה לעבדי חוזר צמט ואינו חוזר צמחור משום
דמן כזי וא"כ צלא מעמד ג' יקנה לו דלמר הכא^א ולמאי דפירש ר"ת
דמעמד שלשמן קנה אפילו בעל כרחו של נפקד אחי שפיר דלצטרך
לכך מעמד ג' ולמאי דמפרש נמי ר"ת דלא אמרינן תן כזי אלא היכא
דצמעה שנותן לו אומר לו תן אכל אם כבר היה צידו לא אמרינן תן
כזי אחי שפיר ועוד י"ל דהא נמי מעמד ג' דלפי' אין הפקדון ציד
הנפקד^ב דקני דלי לאו מעמד ג' אינו יכול לזכות לו אלא כשהוא צמדותו:
כליו

שנתמלאת המדה הרי היא של מוכר ולא קנה לוקח ואע"פ שפסק
הדמים לא קנה עד שימשוך דכליו של מוכר צמדה"ר אי נמי בסממא לא קני לוקח דהא אפי' צמדות מוכר ומה
כל זמן שהפירות דכליו דמוכר עד שישפסד לקרקע ואם המדה של לוקח אף על גב דלא נתמלאת נמי ראשון ראשון קנה דדמי למשך
אע"פ שלא מדד דקמתי מתני' דקנה דכליו של לוקח קונה לו: צמדה"ר. וקשיא למ"ד חוץ מר"ה: ובחצר שאינה של שניהן. וכגון שלא נתן
בעל חצר להם רשות למדוד שם דהיינו דומיא דרה"ר: אכל אם היו מודדין צמדות מוכר לא קנה לוקח אע"פ שהמדה שלו דכליו של לוקח
צמדות מוכר לא קנה ומהו אע"פ שפסק ומהו ומושך דמשיכה לא מהניא צי מוכר עד שיגביהה דהגבהה קונה בכל מקום או עד שיוציאה
מרות שה המוכר יוצא ולקמן בשמעתי' [דף פ.]. מיימתי' [ע"ב] מוק' לה צמדה דמוכר צי מוכר ומדה דלוקח צי לוקח דהא מוכר שמימי
מאני דמוכר וצי לוקח שמימי מאני דלוקח: צמדות מוכר. שביצא המוכר צמדותו למכור צביה לוקח: כיון שקיבל עליו מוכר. שנמלכה
וא"ל כל צמדות זו קנויה לך בכך וכך כל סאה וסאה: קנה לוקח. מיד אע"פ שלא מדד דקני ליה רשותו ואע"פ שהמדה של מוכר דהכלי
צטל אכל הרשות. ומיהו לקמיה [ע"ב] מוק' לה צמדה דלוקח ולא גרע ממשך ולא מדד דקמתי מתני' דקנה: המופקדין אכלו. שהפקיד שם מוכר
פירותיו ומסממא הקנה לו נפקד למפקיד את רשותו ללוקח פירותיו למכור ולמדוד פירותיו צמדותו כדכך כל הנפקדים: עד שקיבל עליו.
נפקד צמדות מפקיד לייחד לו רשות ללוקח לקנות הפירות בלשון הוא שם או שישכור. והוא הדין נמי גבי רשות מוכר שייך קבלה ושכירות
והא נמי שייך הגבהה והואלה אלא תנא אורחא דמילתא קמתי דתם מוכר כשמוכר רוצה הוא לפנות את ביתו הלכך קמתי
התם הגבהה והואלה דליו חפץ להשאל ולל להשכיר רשותו וגבי נפקד שייך קבלה ושכירות דכי היכי שהיה נפקד של זה
הראשון הכי נמי ישמור פקדונו של שני וצמדות תנא הכא קבלה ושכירות וכל שכן הגבהה והואלה. ולמאן דמוק' לקמן צמדות
דמוכר צי מוכר ומאני דלוקח צי לוקח איכא לאוקומי נמי צמדות דמופקד צי מופקד והלכך לא קני לוקח דכליו דנפקד:

שנותנין לתוך המדה קנה בעל המדה שאם המדה של מוכר אע"פ
הדמים לא קנה עד שימשוך דכליו של מוכר צמדה"ר אי נמי בסממא לא קני לוקח דהא אפי' צמדות מוכר ומה
כל זמן שהפירות דכליו דמוכר עד שישפסד לקרקע ואם המדה של לוקח אף על גב דלא נתמלאת נמי ראשון ראשון קנה דדמי למשך
אע"פ שלא מדד דקמתי מתני' דקנה דכליו של לוקח קונה לו: צמדה"ר. וקשיא למ"ד חוץ מר"ה: ובחצר שאינה של שניהן. וכגון שלא נתן
בעל חצר להם רשות למדוד שם דהיינו דומיא דרה"ר: אכל אם היו מודדין צמדות מוכר לא קנה לוקח אע"פ שהמדה שלו דכליו של לוקח
צמדות מוכר לא קנה ומהו אע"פ שפסק ומהו ומושך דמשיכה לא מהניא צי מוכר עד שיגביהה דהגבהה קונה בכל מקום או עד שיוציאה
מרות שה המוכר יוצא ולקמן בשמעתי' [דף פ.]. מיימתי' [ע"ב] מוק' לה צמדה דמוכר צי מוכר ומדה דלוקח צי לוקח דהא מוכר שמימי
מאני דמוכר וצי לוקח שמימי מאני דלוקח: צמדות מוכר. שביצא המוכר צמדותו למכור צביה לוקח: כיון שקיבל עליו מוכר. שנמלכה
וא"ל כל צמדות זו קנויה לך בכך וכך כל סאה וסאה: קנה לוקח. מיד אע"פ שלא מדד דקני ליה רשותו ואע"פ שהמדה של מוכר דהכלי
צטל אכל הרשות. ומיהו לקמיה [ע"ב] מוק' לה צמדה דלוקח ולא גרע ממשך ולא מדד דקמתי מתני' דקנה: המופקדין אכלו. שהפקיד שם מוכר
פירותיו ומסממא הקנה לו נפקד למפקיד את רשותו ללוקח פירותיו למכור ולמדוד פירותיו צמדותו כדכך כל הנפקדים: עד שקיבל עליו.
נפקד צמדות מפקיד לייחד לו רשות ללוקח לקנות הפירות בלשון הוא שם או שישכור. והוא הדין נמי גבי רשות מוכר שייך קבלה ושכירות
והא נמי שייך הגבהה והואלה אלא תנא אורחא דמילתא קמתי דתם מוכר כשמוכר רוצה הוא לפנות את ביתו הלכך קמתי
התם הגבהה והואלה דליו חפץ להשאל ולל להשכיר רשותו וגבי נפקד שייך קבלה ושכירות דכי היכי שהיה נפקד של זה
הראשון הכי נמי ישמור פקדונו של שני וצמדות תנא הכא קבלה ושכירות וכל שכן הגבהה והואלה. ולמאן דמוק' לקמן צמדות
דמוכר צי מוכר ומאני דלוקח צי לוקח איכא לאוקומי נמי צמדות דמופקד צי מופקד והלכך לא קני לוקח דכליו דנפקד:

מאי

עין משפט
נר מצוה

פ"א א מ"י פ"ד מהל'
מכירה הלכה א סמנ
עשין פ"ט ט"ט ח"מ סמנ
ב ט"ט ג:
פ"ב ב מ"י ט"ט ח
ט"ט ט"ט ט:
פ"ה ד מ"י ט"ט הלכה ו
ט"ט ט"ט ט:
פ"ו ה מ"י ט"ט ט"ט ט
ט"ט ט"ט ט:
פ"ז ו מ"י ט"ט ט"ט ט
ט"ט ט"ט ט"ט ט:

רבינו גרשום

לא פליגי כאן ברה"ר.
כדלוקח מורי דאם מוד לו
בכליו של לוקח ברה"ר
לוא קנה לו כליו. וכולהו
מורי דאם מוד לו בכליו
בסממא דקנה. והא דקאמר
רב ושמואל חוץ מרה"ר
כמשך קאמרי הא בסממא
קנה והא דקאמר ר' יוחנן
רשה לקיח ברה"ר לא
הו"ל ממש קאמרי אלא
בסממא ואמאי קרו ליה
רה"ר לפי שאינה רה"ר
דאיהא מוקפת מחיצה. ה"נ
סממא דבסממא מיידי
דאמר ר' אבהו וכו'. והאי
דקאמר ליה ר' יודא לר'
אסי שמא לא שמע רבי
וכו'. משום דס"ל לר' יודא
דאמר ר' אבהו א' אמר ר'
יוחנן ור' אסי אמר אפי'
בלא כליו ס"ל לר' יוחנן
דבסממא קנה: עד שלא
נתמלאת מדה כולה למוכר.
המוכר יכול לחזור בו:
משנתמלאת מדה ללוקח.
היה הוא ברשות לוקח ואם
רצה קנה: ב"א דעל שלא
נתמלאת למוכר שמדד לו
במדה שאינה של שניהן.
אם ששאלה אבל אם
היתה מדה של אחד מהן של
לוקח ראשון ראשון שמדד
לחוזר קנה הלוקח. ב"א
דקנה ראשון ראשון ברה"ר
ובחצר ג' מפרש לקמן
בסממא. וזו מדה אחת.
ומדה ב' ב"א דעל מוכר
מדד לו במדת לוקח לא קנה
עד שיגביהה דהגבהה קונה
בכל מקום או עד שיוציא
מרושותו כגון דרשור את
מקומו: ואם ברשות לוקח
הן. שהיו מופקדין בידו כיון
שקבל עליו מוכר למכור
לו אפי"ם שלא מדד לו
עדיין קנה לו לוקח רשותו
וזו מדה ג'. מדה ד' אם
היו הפירות ברשות הלה
למוכר אצלו.
שהיו מופקדין ביד אחר
ולא ביד לוקח לא קנה
הלוקח עד שקיבל עליו זה
המופקד ששאלו לו ללוקח
מקום שהפירות נגזחין שם
אז עד שישכור את מקומו
של מופקד שהפירות שם:

(א) ר' ד"ל כ"י אבא דלפי'
בסממא בעינן כליו דוקא.
ג) מלוא דל"ל כ"י אבא דלפי'
שאינה של שניהן ולקמן
מפרש דה"ר דלמר ה"י
בסממא.